

IZRÁEL KIVÁLASZTÁSA

A kiválasztás eredete

A zsidó nép kiválasztása Ábrahámmal kezdődött, akit kihívott Isten Úr-Kaszdimból, majd pedig az apja halála után Háránból is. Ez a kihívás a hit és az istenismeret megőrzése érdekében történt, hiszen már Ábrahám családját is megfertőzte a bálványimádás. A családban csak egyedül Ábrahám volt hűséges az Úrhoz. Józsué emlékezett meg erről az Izráelhez intézett beszédében. *„És monda Józsué az egész népnek: Ezt mondja az Úr, Izráelnek Istene: A folyóvízen túl lakoztak régen a ti atyáitok: Tháré, Ábrahámnak atyja és Nákhórnak atyja, és idegen isteneknek szolgáltak. De áthoztam a ti atyátokat, Ábrahámot a folyóvíz túlsó oldaláról, és elhordozám őt az egész Kánaán földén, és megsokasítám az ő magvát;”* (Józs. 24,2-3.).

Ábrahámról viszont tudta az Úr, hogy minden körülmények között hűséges hozzá, nemcsak ő maga, hanem még a házanépétől is elvárja az Isten iránti engedelmességet. *„Mert tudom róla, hogy megparancsolja az ő fiainak és az ő házanépének ő utánna, hogy megőrizzék az Úrnak útát, igazságot és törvényt tévén”* (1Móz. 18,19.). Ezt az elvárását azonban a személyes példaadásának hátterén állította oda a fiai és az egész házanépe elé. Csak *„ő utánna”*, amikor már a család és az egész házanépe láthatta, hogy ő is aszerint éli az életét, amit megparancsolt nekik.

Valószínűleg ezért, a szilárd hite és megingathatatlan hűsége miatt, Isten különleges megtiszteltetésben részesítette Ábrahámot. *„Hitt pedig Ábrahám az Istennek, és tulajdonított neki igazságnak, és Isten barátjának neveztetett.”* (Jak. 2,23.). *„De te Izráel, én szolgám, Jákób, akit én elválasztottam, Ábrahámnak, az én barátomnak magva;”* (Ésa. 41,8.). Vagyis Izráel kiválasztása Ábrahámban kezdődött, a vele kötött isteni szövetség részeként indult el.

Az Ábrahámmal kötött szövetségben Isten három ígéretet adott.

- *„Nagy nemzetté teszek, és megáldalak téged, és felmagasztalom a te nevedet, és áldás leszel.”* (1Móz. 12,2.). *„És olyanná teszem a te magodat, mint a földnek a pora, hogyha valaki megszámíthatja a földnek porát, akkor a te magod is megszámítható lesz.”* (1Móz. 13,26.).

- Isten ígérete szerint **Ábrahám utódainak fogja adni Kánaánt, a „tej-jel és mézzel folyó földet”** (2Móz. 3,17.), amin először Ábrahámot fogja keresztül vezetni az Úr. *„Ábrám lakozik a Kánaán földén... Az Úr pedig monda Ábrámnak... mind az egész földet, amelyet látsz, néked adom, és a te magodnak örökre.”* (1Móz. 13,12; 14-15.). Palesztinát, korának legfontosabb kereskedelmi útvonalai szelték át. Ebből adódóan földrajzilag is a legalkalmasabb terület volt arra, hogy ott legyen képviselve Isten neve és törvénye.
- *„És megáldatnak a te magodban a földnek minden nemzetségei.”* (1Móz. 22,18. 12,3. 18,18.). Ez az ígéret a Messiásra vonatkozott, mint megígért magra. Isten ezzel azt ígérte, hogy Ábrahám családjából fog megszületni a Messiás.

Később Isten szolgálói mindig az Ábrahámnak adott isteni ígéretre hivatkoztak vissza a néphez intézett beszédeikben. Mózes is azt mondta: *„bevisz téged az Úr, a te Istened a földre, amely felől megesküdött a te atyáidnak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak”* (5Móz. 6,10.). *„Hogy az ő népévé emeljen ma téged, ő pedig legyen néked Istened, amiképpen szólt neked, és amiképpen megesküdött a te atyáidnak, Ábrahámnak, Izsáknak és Jákóbnak.”* (5Móz. 29,13.).

Ábrahám küldetése és missziója

Amikor Isten szükségesnek ítélte az időt, akkor kihívta Ábrahámot a rokonsága közül, mert egy különleges missziót akart rábízni, hogy legyen a követe az akkori kor pogány népei között. *„És monda az Úr Ábrámnak: Eredj ki a te földedből, a te rokonságod közül, és a te atyádnak házából, arra a földre, amelyet én mutatok néked. És nagy nemzetté teszek, megáldalak téged, felmagasztalom a te nevedet, és áldás leszel.”* (1Móz. 12,1-2.). Ábrahámnak kellett elkezdeni azt a küldetést, amit Isten később az Ábrahámban kiválasztott népére szeretett volna bízni.

A Kánaánban való letelepedés ígéretének beteljesedésére azonban még várni kellett, mert az ott élő pogány népeknek Isten még egy kegyelmi időt adott a megtérésre. *„És monda az Úr Ábrámnak: Tudván tudjad, hogy a te magod jövevény lesz a földön, mely nem övé, és szolgálatra szorítják, és nyomorgatják őket négyszáz esztendeig. De azt a népet, melyet szolgálnak, szintén megítélem én, és annakutánna kijöttek nagy gazdag-*

sággal. Te pedig elmégy a te atyáidhoz békességgel, eltemettetel jó vén-ségben. Csak a negyedik nemzedék tér meg ide; mert az Emoreusok gonoszsága még nem telt be... E napon kötött az Úr szövetséget Ábrámmal, mondván: A te magodnak adom ezt a földet Egyiptomnak folyóvizétől fogva, a nagy folyóig, az Eufrátes folyóvizéig." (1Móz. 15,13-18.).

Ez alatt az idő alatt viszont Ábrahámnak egy küldetést szánt Isten az ott élő népek között. Az élő Isten megismerését és a megtérés lehetőségét kínálta fel nekik Ábrahámon keresztül. Ezért nem engedte Ábrahámnak, hogy a vándorlásainak különböző állomásain véglegesen letelepedjen, hanem egyik helyről a másikra kellett vándorolnia a pogány népek között. De Ábrahám az Istentől kapott megbízatásának tökéletesen eleget tett minden vonatkozásban, amit az ott élő pogány fejedelmek kijelentései igazolnak vissza.

Először Abimélek, Gérárnak királya tett bizonyosságot Ábrahámról. Ő az a pogány király, aki korábban elvette Ábrahámtól Sárát, de Isten éjjeli álomban megintette, ezért gyorsan visszaadta. Ez a király egy későbbi találkozás alkalmával azt mondta: **„Az Isten van te veled mindenben, amit cselekszel.”** (1Móz. 21,22.).

Amikor pedig Sára meghalt, Ábrahám szeretett volna egy temetkezési helyet vásárolni, ezért felkereste a Kéth fiait. Amikor előadta a kérését, akkor azt felelték Ábrahámnak: **„Hallgass meg minket uram: Istentől való fejedelem vagy te mi közöttünk,”** (1Móz. 23,6.). Ezért szinte ingyen, ajándékba is odaadták volna bármelyik területüket, amit Ábrahám kiválaszt magának. Később, Izráel népének ezt az ábrahámi mintát kellett volna folytatni, mert Isten erre választotta ki és hívta el őket.

Izráel kiválasztásának célja

Sokan gondolják azt, hogy az Ábrahámban bekövetkező kiválasztás abba a kiváltságos helyzetbe hozta Izráelt, mintha ez az üdvösség garanciáját jelentené mindazoknak, akik a kiválasztott nép közé születnek. Ez a szemlélet különösen a végidőre vonatkozó elképzelésként hódít még keresztény körökben is. Az így gondolkodók szerint a bibliai „maradék” kifejezés csak a testi Izráelből valókra vonatkozó meghatározás. A téma egyik neves képviselője Dr. Arnold Fruchtenbaum, az Ariel Ministries alapítója és igazgatója az „Izráel múltja, jelene és jövője” című tanulmányában ilyeneket ír:

„A maradék kizárólag hívőkből áll... nem minden hívő része a maradéknak, mert a maradék zsidó maradék, tehát csakis zsidó hívőkből áll..., a maradék mindig is része a teljes nemzetnek, nincs a nemzet-től külön egységként elválasztva; a maradék megkülönböztetett ugyan, ám a nemzetben belül megkülönböztetett... ez azt jelenti, hogy a zsidó hívők kettős állampolgársággal bírnak; részei mind Izraelnek, mind pedig az egyháznak."

„Izrael teljessége megváltott nemzet marad"

„Az Újszövetség tanítása szerint ma Izrael maradéka azokból a zsidó hívőkből áll, akik hisznek Jesua (Jézus) messiási mivoltában."

A Bibliában azonban nem találunk olyan kinyilatkoztatást, hogy a kiválasztás az üdvösségre vonatkozó eleve elrendelést jelentene, még akkor sem, ha az illető már elfogadta Jézust Messiásként. Az előbb idézett állításokat csak a Bibliában adott kinyilatkoztatások félre értelmezésével lehet elfogadni és képviselni. A Bibliában ugyanis csak olyan kijelentéseket találhatunk, amikből az derül ki, hogy az Isten népéhez való tartozás önmagában kevés az üdvösséghez, még Jézus Messiásként való elfogadása esetében is. Másrészt pedig arra sem találunk kijelentést, hogy létezik egy egész nemzet számára kollektív üdvösség. A Biblia csak egyének üdvösségéről beszél, akiknek előbb hitre és megtérésre kell jutnia ennek érdekében.

A Sínainál bekövetkezett szövetségekötésből is az derül ki, hogy a kiválasztás nem üdvösségre való elrendelés volt, hiszen Isten akkor ott egyértelművé tette, hogy a kiválasztással együtt járó ígéretei feltételesek. Ezért parancsolta meg az Úr Mózesnek, hogy mondja el a nép előtt az Isten feltételét: **„ha figyelmesen hallgattok szavamra, és megtartjátok az én szövetségemet, úgy ti lesztek nékem valamennyi nép közt az enyémim"** (2Móz. 19,5.). Később még újra és újra emlékeztette Izráelt erre a feltételre: **„Ha engedelmeskedtek e végzéseknak, és megtartjátok, és teljesítitek azokat: az Úr, a te Istened is megtartja néked a szövetséget és irgalmasságot, amely felől megesküdött a te atyáidnak."** (5Móz. 7,12.).

Mindebből az következik, hogy a „választott nép" státuszban nem az üdvösségre kerül a főhangsúly, noha az is benne van, hanem a szolgálatra. Isten ugyanis Ábrahámot és az ő magvából való Izráelt misszióra választotta ki: **„lesztek ti nékem papok birodalma és szent nép"** (2Móz. 19,6.), mert

„a népeknek is világossággul adtalak, hogy üdvöm a föld végéig terjedjen!” (Ésa. 49,6.). Isten ugyanis az üdvözítő kegyelmét nemcsak a zsidó nép számára biztosította, hanem minden embernek, bármelyik néphez tartozott is. De Ábrahámon keresztül a zsidó népet választotta ki arra, hogy lehetőleg minden emberrel ismertesse meg az élő Istent és az üdvözítő kegyelmét.

Történelme folyamán Izráel sokszor félreértette a kiválasztottságának a lényegét, és ez még ma is erős befolyással érvényesül a zsidónak született emberek között, függetlenül attól, hogy elvetette vagy elfogadta Jézust Messiásként. Ezért fordulhatott elő az, amiről Pál ír, hogy *„amit Izráel keres, azt nem nyerte meg”* (Róm. 11,7.), mert, *„ha Izráel fiainak száma annyi volna is, mint a tenger fővénye, a maradék tarttatik meg”* (Róm. 9,27.). Jézus is azt mondta: *„sokan vannak a hivatalosak, de kevesen a választottak”* (Mt. 20,16.). Vagyis miközben az egész Izráel ki lett választva a népek közötti missziós szolgálatra, addig az üdvösségre való kiválasztás egyénenként történik még a kiválasztott nemzetben is, ahogyan az újszövetségi időben, a keresztény Egyházban is, mert nem létezik kollektív üdvösség.

Isten azért adta Izráelnek az Ábrahámnak megígért Kánaánt, hogy ott egy minta királyságot hozzon létre a misszió érdekében. Abban az időben Kánaán a két nagy civilizált világ között helyezkedett el, - délen Egyiptom, északon pedig Assíria - és a mellette elterülő arabiai sivatag miatt minden kereskedelmi és politikai érintkezés útvonala Palesztina területén ment át. Ezért Isten szándéka az volt, hogy itt egy minta királyságot állít fel Izráelben, hogy a többi nemzetekből való emberek, amikor átmennek az országon, akkor láthassák, milyen lehet egy ország, ahol az isteni elvek uralkodnak. Áthaladásuk közben látniuk kellett volna, milyen az az ország, amelynek a Mindenható Isten az igazi királya.

Salamon idejében ennek a híre jutott el Séba királynő országába, és ezt láthatta meg, amikor elment megbizonyosodni a hír valóságáról. Amikor megbizonyosodott mindenről, akkor azt mondta: *„hinni sem akartam azokat a beszédeket, míg én magam el nem jöttem, és szemeimmel nem láttam. És ímé nekem a felét sem beszéltek el!”* (1Kir. 10,7.). A látott, hallott és átélt események olyan hatást váltottak ki belőle, ami elismerésre és Isten magasztalásra készítette. Azt mondta Salamonnak: *„Legyen az Úr, a te Istened áldott, aki kedvelt téged, hogy az Izráel királyi székébe ültetett, mert*

szerette az Úr az Izráelt mindörökké, és királlyá tett téged, hogy ítéletet és igazságot szolgáltass." (1Kir. 10,9.).

Nem véletlen, hogy évszázadokkal később ugyanarról a vidékről az éppen akkor uralkodó királyné komornyikja Jeruzsálembe jött imádkozni, és a hazafelé vezető útján Ésaías próféta könyvét olvasta. *„És ímé egy szerecsen férfiú, Kandakénak, a szerecsenek királyasszonyának hatalmas komornyikja, ki az ő egész kincstárának felügyelője volt, ki feljött imádkozni Jeruzsálembe; És visszatérőben volt és az ő szekeren ült, és olvasá Ésaías prófétát." (Csel. 8,27-28.).* Ilyen módon és ilyen befolyással kellett volna Izráelnek képviselni mindig a népek között az élő Isten megismerését és a megváltás evangéliumát, hogy ezek a pogány emberek is hitre tudjanak jutni, és az élő Istennek szolgálói és képviselői legyenek.

Isten terve az volt Izráellel, hogy a Róla elfeledkezett pogány világ között legyen egy nemzet, amely által az élő Isten ismerete fenn tud maradni. Ezért az Istentől kapott megbízatása szerint az elsődleges feladatai közé tartozott, hogy a megváltás evangéliumának üzenetét juttassa el a föld végső határáig. *„Mostan azért ha figyelmesen hallgattok szavamra, és megtartjátok az én szövetségemet, úgy **ti lesztek nékem valamennyi nép közt az enyéim**; mert enyém az egész föld. **És lesztek ti nékem papok birodalma és szent nép.**" (2Móz. 19,5-6.).* *„Kevés az, hogy nékem szolgálom légy... **a népeknek is világosságul adtalak, hogy üdvöm a föld végéig terjedjen!**" (Ésa. 49,6.).*

Mivel azonban Izráel nem mindig működött együtt Istennel úgy, ahogyan Isten ezt elvárta volna tőlük, ezért Izráel által nem tudta megvalósítani a pogány nemzetek megmentésére elgondolt tervét. A legnagyobb probléma az volt, hogy Izráel mindig szélsőséges módon értelmezte az isteni követelményeket. A legtöbb esetben figyelmen kívül hagyták Isten figyelmeztető intéseit. A pogányokkal való barátkozás közben nem Istenhez vezették az embereket, hanem ők vették át inkább azoknak bálványimádó bűnös szokásait. Máskor pedig éppen ellenkezőleg, nehogy hatással legyen rájuk a pogány befolyás, ezért annyira elszigetelték magukat a népektől, hogy így már teljesen alkalmatlanná váltak a missziós küldetésre.

Isten mintegy ezeröttszáz éven keresztül próbálta a megváltás evangéliumának eszközévé tenni Izráelt a népek között, de ez csak nagyon változó

sikerrel valósult meg. Egy-egy vezéregyéniség feltűnése döntő módon befolyásolta az adott történelmi korban Izráel életét. Végül azonban kénytelen volt elvenni Izráeltől a szövetséggel együtt járó előjogot, benne a misszióra vonatkozó megbízatást.

A zsidó népnek adott idő

Az Istentől adott próféciaik már évszázadokkal korábban előrevetítették a várhatóan bekövetkező változást a zsidó nép kiválasztásával és megbízatásával kapcsolatban. Időszámítás előtt a 6. században, a babiloni fogság idején, Dániel prófétán keresztül adott Isten kinyilatkoztatást arról, hogy a zsidó néptől vissza fogja vonni a kiválasztásukkal kapcsolatos ígérését, vagyis a megbízatásukat. Dániel könyvében a nagy vázlatpróféciaik egyikével kapcsolatban adott angyali magyarázatban hangzik el az a kijelentés, hogy *„hetven hét szabatott a te népedre és szent városodra”* (Dán. 9,24/a.). A Bibliában adott időpróféciaikra adott isteni rendelkezés értelmében egy próféciaiban megadott nap a valóságban egy évnek számít. *„Én pedig meghatároztam neked az ő vétkük éveit napok száma szerint... viseld a Júda házának vétkét negyven napig; egy-egy napot egy-egy esztendőül számítottam neked.”* (Ezék. 4,5-6.). *„A ti fiaitok pedig, mint a pásztorok, bujdosnak e pusztában negyven esztendeig, és viselik a ti paráználkodásaitoknak büntetését... A napok száma szerint, amelyeken megkémléltétek a földet, (tudniillik negyven napon, egy-egy napért egy-egy esztendő), negyven esztendeig hordozzátok a ti hamisságotoknak büntetését.”* (4Móz. 14,33-34.).

Amikor ez az Isten által meghatározott hetvenszer-hét nap-év idő lejárt, amely *„a te népedre és a szent városra”* szabatott (Dán. 9,24/a.), akkor nemcsak a világmisszióra vonatkozó megbízását vonta vissza tőlük, hanem a prófécia szerint az istenimádat központját jelentő jeruzsálemi templom lerombolására is vonatkozott a kinyilatkoztatás: *„a várost és a szenthelyet elpusztítja a következő fejedelem népe; és vége lesz mintegy vízözön által, és végig tart a háború, elhatározott a pusztulás”* (Dán. 9,26/b.). Ezzel a rendkívüli eseménnyel – hogy még a templomot is megengedte a rómaiaknak lerombolni – akarta Isten megerősíteni az egész zsidó nép előtt azt a döntését, hogy lejárt számukra a kiválasztással kapcsolatos missziójuk, a megbízatásuk, ezért az Isten személyes jelenléte is visszavonzlt közülük.

Erre a bekövetkező eseményre Jézus is figyelmeztette a zsidókat. Előre

beszélt nekik arról a változásról, ami velük, mint választott néppel kapcsolatban rövidesen be fog teljesedni. Először egy példázat jelképes történetébe ágyazta bele a kinyilatkoztatás üzenetét, részletesen elmondva a változás eseményét, bemutatva a történet hátterét, és a bekövetkező eseményeket kiváltó isteni ítéletet.

*„Más példázatot halljatok: Volt egy házigazda, aki szőlőt plántála, és azt gyeppel körülvé, sajtót ásott le benne, és tornyot épített, és kiadta azt munkásoknak, és elutazott. Mikor pedig a gyümölcs ideje érkezett, elküldte szolgálait a munkásokhoz, hogy vegyék át az ő gyümölcsét. És a munkások megfogván az ő szolgálait, az egyiket megverték, a másikat megölték, a harmadikat pedig megkövezték. Ismét küldte más szolgálait, többet mint előbb; és azokkal is úgy cselekedének. Utoljára pedig elküldte azokhoz a maga fiát, ezt mondván: A fiamat meg fogják becsülni. De a munkások, meglátván a fiút, mondának maguk között: Ez az örökös; jertek, öljük meg őt, és foglaljuk el az ő örökségét. És megfogván őt, kiveték a szőlőn kívül és megölték. Mikor azért megjő a szőlőnek ura, mit cselekszik majd ezekkel a munkásokkal? Mondának néki: Mint gonoszokat gonoszul elveszti őket; a szőlőt pedig kiadja más munkásoknak, akik beadják majd néki a gyümölcsöt annak idejében. Monda nékik Jézus: Sohasem olvastátok-é az írásokban: Amely követ az építők megvetettek, az lett a szegletnek feje; az Úrtól lett ez, és csodálatos a mi szemünk előtt. **Annakokáért mondom néktek, hogy elvételik tőletek az Istennek országa, és oly népnek adatik, amely megtermi annak gyümölcsét.**” (Mt. 21,33-43.).*

Később még a Dániel által előrevetített prófétai események bekövetkezését is megerősítette Jézus. Földi szolgálatának végéhez közeledve a farizeusokkal és írástudókkal való találkozásakor mondta nekik azt: *„Jeruzsálem, Jeruzsálem! Ki megöled a prófétákat és megkövezed azokat, akik te hozzád küldtetek, hányszor akartam egybegyűjteni a te fiaidat, miképpen a tyúk egybegyűjti kis csirkéit szárnya alá; és te nem akartad. Ímé, **pusztán hagyatík néktek a ti házatok.**” (Mt. 23,37-38.).*

Nem sokkal ezután pedig *„hozzámentek a tanítványai, hogy mutogassák néki a templom épületeit. Jézus pedig monda nékik: Nem látjátok-é mind ezeket? **Bizony mondom néktek: Nem marad itt kő kövön, mely le nem romboltatik.**” (Mt. 24,1-2.). **„Mikor azért látjátok majd, hogy az a pusztító utálatosság, amelyről Dániel próféta szólott, ott áll a szent he-***

lyen (aki olvassa, értse meg): Akkor, akik Júdeában lesznek, fussanak a hegyekre... Mert akkor nagy nyomorúság lesz" (Mt. 24,15-16; 21.). Jézus tehát mindenki előtt hangsúlyossá tette, hogy a Dániel által előre elmondott eseményeket vegyék komolyan, mert azok be fognak következni.

A Dániel általi jövendölés hét éves ciklusokból összeálló időegységei adják meg az események beteljesedésének történelmi időpontját. Hat várható eseményt ismerhetünk meg a próféciából, és ezek közül négynek a beteljesedés időpontját is megadja Dánielnek az angyal.

1. A Messiás fejedelem színrelépésének időpontját i.sz. 27-re adja meg: „**A Jeruzsálem újraképzése felől való szózat keletkezésétől a Messiás-fejedelemig hét hét és hatvankét hét van**” (Dán. 9,25.). Ez az esemény Jézus keresztségekor teljeseedett, ekkor történt a Messiássá való felkenetése a Szentlélek által. Amikor „**megkeresztelkedett, azonnal kijött a vízből; és az eget megnyilatkoztak néki, és látta az Istennek Lelkét alájönni mintegy galambot és ő reá szállani. És ímé egy égi hang ezt mondja: Ez amaz én szerelmes fiam, akiben én gyönyörködöm.**” (Mt. 3,16-17.). Ésaías már évszázadokkal korábban prófétált ennek a beteljesedéséről: „**Az Úr Isten lelke van én rajtam azért, mert fölkent engem az Úr**” (Ésa. 60,1.). A héber Messiás név magyarul Felkentet jelent, és ez a Felkenté, azaz Messiássá válás következett be Jézus keresztségekor.
2. A Messiás halálának, vagyis a megölésének időpontját is megadta Dániel. A Golgotán bekövetkező eseményt a zsidók számára szabott idő utolsó hét évének közepére határozta meg, i.sz. 31-re. „**A hatvankét hét múlva pedig kiíratik a Messiás és senkije sem lesz... egy héten át sokakkal megerősíti a szövetséget, de a hét felén véget vet a véres áldozatnak és az ételáldozatnak**” (Dán. 9,26-27.).
3. A Messiás halálát követően még három és fél évig tart a zsidóknak adott idő. Erre az időszakra vonatkozóan parancsolta azt Jézus a tanítványainak: „**Pogányok útjára ne menjetek, és Samaritánusok városába se menjetek be; Hanem menjetek inkább Izráel házának eltévelyedett juhaihoz.**” (Mt. 10,5.). Majd később még kiegészítette az eligazítását, és azt mondta nekik, hogy miután a Szentlélek kiárad rátok, „**lesztek nékem tanúim úgy Jeruzsálemben, mint az egész Júdeá-**

ban és Samariában" (Csel. 1,8.).

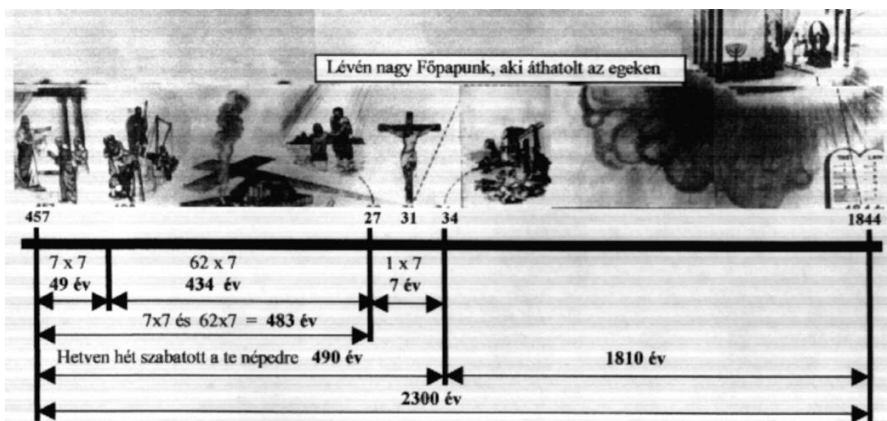
4. Amikor azonban az Isten által meghatározott idő lejárt, amit a zsidó népnek adott a prófécia szerint, akkor a tanítványok számára három esemény jelezte ennek a beteljesedését. Ebben a három eseményben a tanítványok felhatalmazást kaptak Istentől arra, hogy ezután a pogányok felé is fordulhatnak az evangélium hirdetésével.
 - **István diakónus megkövezésének esemény:** Jeruzsálemben a zsinagógából valók elkezdtek vetekedni Istvánnal „*de nem állhattak ellene a bölcseségnek és a Léleknek, mely által szólott*” (Csel. 6,10.), ezért felbujtottak ellene embereket, akik hamis vádakkal álltak elő. „*És állatának hamis tanúkat, kik mondának: Ez az ember nem szűnik meg káromló beszédeket szólni e szent hely ellen és a törvény ellen: Mert hallottuk, a mint azt mondá, hogy az a názáreti Jézus ezt a helyet elrontja, és megváltoztatja a ceremóniákat, melyeket adott nekünk Mózes.*” (6,13-14.) „*Megkövezték azért Istvánt, ki imádkozik és ezt mondja: Uram Jézus, vedd magadhoz az én lelkemet!*” (7,59.). A zsidók ezzel a tettükkel határozottan kifejezték Isten és emberek előtt egyaránt, hogy a Jézusról szóló evangélium nekik egyáltalán nem kell.
 - **Péter apostol különleges látomást kap Istentől,** majd ezt követi a Kornélius házában való rendkívüli élmény. Ebben a látomásban viszont már a Menny juttatta kifejezésre, hogy a zsidó nép kiváltságos helyzete megszűnt létezni. Amikor Péter ezt elbeszélte a többi tanítvány előtt, akkor értették meg Isten üzenetét: „*Ha tehát az Isten hasonló ajándékát adta neked, mint nekünk is, kik hittünk az Úr Jézus Krisztusban, kicsoda voltam én, hogy az Istent eltilthattam volna? Ezeknek hallatára aztán megnyugovának, és dicsőíték az Istent, mondván: **Eszerint hát a pogányoknak is adott az Isten megtérést az életre!***” (Csel. 11,17-18.). Ettől az időtől fogva az evangélium szempontjából mindenkit egyformán kell figyelembe venni. „*Mert mindnyájan Isten fiai vagytok a Krisztus Jézusban való hit által. Mert akik Krisztusba keresztelkedtetek meg, Krisztust öltöttétek fel. Nincs zsidó, sem görög; nincs szolga, sem szabad; nincs férfi, sem nő; mert ti mindnyájan egyek vagy-*

tok a Krisztus Jézusban. Ha pedig Krisztuséi vagytok, tehát az Ábrahám magva vagytok, és ígéret szerint örökösök.” (Gal. 3,26-29.).

- **Pál apostol megtérése és pogányok apostolaként való elhívása** alkalmával azt mondta az Úr Ananiásnak: **„Eredj el, mert ő nékem választott edényem, hogy hordozza az én nevemet a pogányok és királyok, és Izráel fiai előtt.”** (Csel. 9,15.). **„Mikor látták, hogy én reám van bízva a körülméletlenség evangéliuma, mint Péterre a körülméletlenségére; (Mert aki erős volt Péterben a körülméletlenség apostolságára, bennem is erős volt a pogányok között). És elismervén a nékem adatott kegyelmet, Jakab és Kéfás, meg János, kik oszlopokul tekintetnek, bajtársi jobbjukat nyújták nékem és Barnabásnak, hogy mi a pogányok között, ők pedig a körülméletlenség között prédikáljunk:”** (Gal. 2,7-9.).

5. Végül pedig még azt mondja el Dánielnek az angyal, a zsidó nép számára szabott idővel kapcsolatban, hogy mindezek beteljesedése után várni lehet egy rettenetes eseményt, amikor Jeruzsálemet és benne a templomot le fogják rombolni és el fogják pusztítani. **„A várost és a szenthelyet elpusztítja egy következő fejedelem népe”** (Dán. 9,26.). Ez a pusztítás be is következett i.sz. 70-ben, amikor Titus seregei elfoglalták Jeruzsálemet és elpusztították azt. Nagyon pontosan fogalmaz a prófécia, amikor azt mondja ki, hogy a fejedelem népe végzi el ezt a pusztítást. Mert ami akkor ott Jeruzsálemben történt, azt nem Titus akarta, hanem a zsidók kegyetlenségétől megvadult római katonák, akiket Titus már nem tudott visszatartani a pusztításban. Ehhez az eseményhez kapcsolódva jövendőlte Jézus is azt, hogy amikor ez beteljesedik Jeruzsálemben, akkor **„nem marad itt kő kövön, amely le nem romboltatik”** (Mt. 24,2/b.). A Dánielnek adott kijelentés szerint ez a pusztítás olyan erejű lesz, mintha egy vízözön söpörne végig a városon. Vagyis senki sem állíthatja meg annak pusztító erejét. Mert Istennél **„elhatározott a pusztulás”** (Dán. 9,26/b.).

A számítás kiindulópontját az angyal Jeruzsálem újjáépítésével kapcsolatban kiadott parancs idejéhez köti. Ez a rendkívüli parancs Artaxerxes Longimánus perzsa király által lett kiadva i.e. 457-ben, a babiloni fogságban lévő zsidóknak (lásd: Ezsd. 7,1-26.).

Az angyal magyarázatában hangzik el, hogy „*a Jeruzsálem újjáépítettése felől való szózat keletkezésétől a Messiás-fejedelemig hét hét és hatvankét hét van*” (Dán. 9,25.), ez összesen 483 prófétikus napot, vagyis évet jelent. A feladat tehát csak az, hogy az angyal által meghatározott időmennyiségből ki kell vonni azt az időegységet, amennyi az időszámítás előtti korban már eltelt, vagyis 457 évet, és akkor megkapjuk eredményként, hogy az időszámítás utáni korban mikor kell a Messiás fejedelemnek színre lépnie az emberi történelmében.

A pontos időmeghatározás miatt azonban szükséges figyelembe venni egy fontos dolgot. Régen nem a tél közepén kezdődött az év, mint most a mi időszámításunkban, hanem a tavasz első újholdjával, azaz március második fele és április első fele közötti időben. Ez viszont azt jelenti a prófécia szempontjából, hogy az angyal magyarázatából kiszámolható 26. év, a Messiás színrelépésének éve a mi időszámításunk szerinti 27. évében jár le, mert régen a tavasz első újholdjával kezdődött az év, ezért a prófécia-t is ilyen számítással kell figyelembe venni.

Az esemény időpontjának pontosításához azonban még egy dolgot szükséges figyelembe venni. A próféciaiban jelzett „*Jeruzsálem újjáépítésére*” vonatkozó parancs nem az év kezdetén lett kiadva, hanem a közepén, vagyis ősszel. Ebből pedig az következik, hogy az időszámítás előtti korban nem lehet egész évvel számolni a kezdés éveként, mert csak 456,5 év vehető figyelembe. Így az időszámítás utáni időre nem csak 26 egész év marad, hanem 26,5 év. Ha tehát a 26. év a mi időszámításunk 27. évének ta-

vaszán járt le, akkor Jézus keresztségének ideje a pontos számítás szerint, ahogy azt Dániel próféta megjövendölte, az időszámítás utáni kor 27. évének őszére esik.

Lukács evangélista szerint Jézus születésének évét valószínűleg i.e.: 3-4 közötti időre lehet tenni, így Jézus ekkor „*mintegy*” harminc éves lehetett. Az időszámításunkat ugyanis Róma város alapításának 753. évétől számítjuk. (Engel Pál: Világtörténet évszámokban 17. old. Gondolat Kiadó). Heródes halála pedig Róma város alapításától számított 750. évében történt. (Vanyó László: Ókeresztény írók IV. kötet 446. old. 121. pont). Mivel pedig Jézus születése nem sokkal Heródes halála előtt történt, ezért írja Lukács azt, hogy amikor Jézus „*tanítani kezdett*”, akkor „*mintegy*” harminc éves lehetett (Lk. 3,23.).